



Bilten

- * Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti Programa za Istraživanja i Publikacije (PIP)
- * Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava
- * Ostale Aktivnost

Novembar 2019

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Profesionalna etika

Dana 01. novembra 2019. godine, Akademija pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke (PKO), uz podršku GIZ-a – Projekat o pravnim i administrativnim reformama, sprovela je obaveznu obuku “Profesionalna etika”.



Svrha obuke bila je unapređivanje znanja učesnika o odgovornostima koje proizilaze iz primene zakona o odgovornostima, prekršajima i disciplinskim merama, odnosno o prepoznavanju granice i razlike između disciplinskih i procedural-

nih povreda.

Tokom obuke, razmotrena su mnoga pitanja koja se odnose na profesionalnu etiku, gde je posebna pažnja posvećena razmatranju žalbe od strane nadležnih organa, predlog predsednika za pokretanje disciplinskog postupka, uspostavljanje istražnog veća, i odluke SSK, nakon primanja izveštaja od istražnog veća.

Metodologija obuke fokusirana je na interaktivnu raspravu između učesnika koji su razmenili iskustva iz njihove svakodnevne radne prakse.

Korisnici obuke bili su članovi Sudskog Saveta Kosova, Predsednik Apelacionog suda i Predsednici Osnovnih sudova Kosova.



Uloga i dužnosti sudije porotnika u sudskom postupku

1. novembra 2019, Akademija Pravde u sklopu PKO-a je održala obuku na temu “Uloga i dužnosti sudije porotnika u sudskom postupku”.

Cilj ove obuke je usavršavanje znanja učesnika da putem diskusija i prezentacije najboljih praksi, kao i putem razrade slučajeva i prakse se podignu profesionalni kapaciteti u cilju poštovanja Etičkog Koda.

U sklopu ove obuke je tretirana uloga sudije porotnika u sudskom postupku sa posebnim naglaskom na Etički Kod čiji je cilj sprečavanje ne etičkog ponašanja kao i sprečavanje konflikta interesa, nekorektnog ponašanja i gubitak poverenja građana i šire javnosti. Posebna pažnja je

posvećena pitanju sudije porotnika bez obzira na kojem se nivou nalaze moraju da obrate veliku pažnju na nepristrasnost i da poštuju istu. Sudija porotnik mora biti nezavisan, pravedan i nepristrasan i to mora imati na umu ne samo dok je angažovan na nekom sudskom predmetu već sve dok bude na funkciji sudije, što znači u kontinuitetu.

Korisnici ove obuke su Sudije Porotnici iz svih regija Kosova.



Veštačenje i korišćene istog od strane tužilaca u krivičnom postupku

05. novembra 2019.godine, Akademija Pravde je u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke (PKO), održala obuku na temu “Veštačenje i korišćenje istog od strane Tužilaca u krivičnom postupku.”

Cilj ove obuke je unapređenje znanja učesnika za administriranje veštačenja od strane tužilaca u krivičnom postupku.

U toku obuke su obrađene posebne oblasti kada se može i treba odrediti veštačenje, administriranje veštačenja u toku glavne rasprave, odluka za angažovanje veštaka i procena izveštaja sudskog veštaka, vrste veštačenja ZKPK-a.

Takođe, na obuci je diskutovano o ulozi analiza i

njihovog korišćenja od strane tužilaca u krivičnom postupku, kao što su: toksikološke analize, pregledi telesnih povreda i fizički pregledi, molekularne genetičke analize i DNK analize, psihološke/psihijatrijske analize, kompjuterske analize, finansijske analize i medicinsko-pravno veštačenje.

Obuka je održana putem interaktivnih diskusija kao i korišćenje praktičnih slučajeva u vezi sa veštačenjem.

Korisnici ove obuke su sudije i tužioci osnovnog nivoa iz različitih regija Kosova i profesionalni saradnici.



Zakonik o carini i akcizama na Kosovu

Dana 06 novembra 2019, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO) održala je obuku na temu „ Zakonik o carini i akcizama na Kosovu “.

Svrha ove obuke je da unapredi znanje učesnika u vezi sa primenom Zakonika o carini i akcizama na Kosovu.

U prvom delu obuke razgovarano je o metodama procene uvozne robe, metode procene troškova prevoza analizom Administrativnog uputstva br.11/2009 i postavljanjem tarifnih kodova. Takođe su razmatrane zakonske odredbe sadržane u Zakonik o Carini i akcizama Kosova

i pratećim administrativnim uputstvima za njihovo sprovođenje. Poseban naglasak stavljen je na uspostavljanje tarifnih kodova na osnovu prateće dokumentacije koja se prilaže Carinskoj deklaraciji za puštanje u slobodan promet.

Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija, gde su učesnici imali priliku da predstave izazove i poteškoće u praksi.

Korisnici ove obuke bili su sudije i profesionalni savetnici iz odeljenja za administrativno - fiskalne poslove.



Uzroci otkazivanja ugovora, sa posebnim naglaskom na kupoprodajne ugovora

07 novembra 2019. godine, Akademija Pravde je u sklopu sa PKO-a i u saradnji sa GIZ-om organizovala obuku na temu: "Uzroci otkazivanja ugovora, sa posebnim naglaskom na kupoprodajne ugovore".



Cilj ove obuke je usavršavanje znanja sudija u vezu uzroka otkazivanja ugovora, sa posebnim naglaskom na kupoprodajne ugovore.

U prvom delu obuke su obrađeni ništavni i rušljivi ugovori. Dok su u drugom delu obrađene posledice ništavosti i otkazivanja ugovora i konverzija. Tematika je obrađena na taj način da na pitanja da odgovor, u vezi sa uslovima koji se trebaju ispuniti kako bi se došlo do otkazivanja i rušljivosti istih, način određivanja i procene zakonskih rokova u takvim slučajevima.

U nastavku obuke je navedeno da ugovor predstavlja jedan od najvažnijih izvora obaveza i istovremeno centralnu instituciju pravne komunikacije između ugovornih strana. Kako bi ugovor bio validan, ugovorne strane moraju da ispunе neke od uslova predviđenih zakonom i u slučajevima kada je ugovor u suprotnosti sa javnim redom, obaveznim odredbama ili moralom društva, onda može doći do ništavosti ugovora. Ako je ugovor sklopila stranka s invaliditetom da deluje, ili je došlo do nedostatka u

volji strana, onda je ugovor rušljiv.

U nastavku je potencirano da u praksi ima mnogo slučajeva kada ugovorne strane ne poštuju predviđene uslove za validnost ugovora, zbog čega je i potrebno obrađivanje i analiziranje uzroka na osnovu kojih može doći do otkazivanja i rušljivosti ugovora. U nastavku je rečeno da relativno nevalidni ugovori (rušljivi ugovori) su oni putem kojih se ugrožavaju pojedinačni interesi ugovornih strana. Ovi ugovori sadrže nedostatke ili mane koje nisu nepopravljive, je rod volje ugovornih stranha zavisi da li će se potpisan ugovor proglasiti ništavim ili će proizvesti pravni efekat validnog ugovora (konvalidacija rušljivih ugovora). Takođe je opasnost ovih ugovora, imajući u vidu ugrožavanje pojedinačnog interesa stranaka, manja u poređenju sa apsolutno ništavim ugovorima, kod kojih je uvek ugrožen opšti društveni interes.

Obrađujući konverziju je potencirano da bi postojala konverzija ugovora, stranke svakako moraju biti upoznate o ništavosti potpisanog ugovora, inače ne može biti reči o konverziji.

U toku ove obuke su korišćene metode delimično teorijskog predavanja, zasnivajući isto na slučajeve iz sudske prakse zajedno sa vežbama, interaktivnim diskusijama, materijala osiguranog od strane predavača, analize studijskih slučajeva i razrađujući standarde i zahteve zakonskih odredbi na snazi koji regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke su sudije Osnovnih i Apelacionih Sudova kao i profesionalni saradnici.

Specijalizovani program obuke za jačanje profesionalnih kapaciteta u borbi protiv sajber kriminala - Sesija II

07 i 08 novembra 2019, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke, u saradnji s UNDP-om, provela je drugu sesiju obuke na temu „Specijalizovani program obuke za jačanje profesionalnih kapaciteta u borbi protiv sajber kriminala“.

Svrha ove obuke bila je povećanje i pojačanje znanje učesnika o ključnim elementima i trendovima sajber kriminala u cilju izgradnje i jačanja profesionalnih kapaciteta u borbi protiv ove negativne pojave, kao i predstavljanje Brošure o sajber pitanjima za tužioce i sudije na Kosovu.

U okviru ove obuke obrađeni su elektronski dokazi, postupak i praksa, uzimanje elektronskih dokaza, procenu rizika i upravljanje, borbu pro-

tiv virtuelnih sigurnosnih rizika poput e-pošte, virusa i još mnogo toga. Nadalje, obrađeni su otkrivanje i sprečavanje pranja novca i uloga forenzičara u otkrivanju sajber-kriminala. Tokom ove obuke, korišćene su metode za upoređivanje domaćeg i međunarodnog zakonodavstva koje sankcioniše sajber kriminal, kao i najbolje međunarodne prakse u borbi protiv ove pojave.

Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija, ističući izazove i poteškoće u praksi u slučajevima koji se tiču ove vrste kriminala.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioci i administrativno osoblje iz sudova i tužilaštava iz različitih regiona Kosova.



Alternativno rešavanje sporova - Posredovanje

Dana 11. novembra 2019.godine, Akademija Pravde u saradnji sa Programom USAID-a Komercijalna pravda, organizovala je radionicu – obuku na temu: “Alternativno rešavanje sporova - Posredovanje”.

Glavni cilj ove obuke bio je unapređivanje znanja sudija i tužilaca o alternativnim metodama rešavanja sporova sa fokusom na posredovanje.

U prvom delu obuke razmatrano je: Uloga i odgovornosti sudija i tužilaca u upućivanju predmeta na posredovanje i odgovornost koju medijator ima u odnosu na strane uključene u spor tokom sesije posredovanja. U drugom delu obuke su razmatrana: Sporazumi o posredovanju i njihovo izvršavanje u postupku posredovanja.

Na samom početku istaknuto je da je trenutno u Republici Kosovo na snazi Zakon o Posredovanju proglašen 20.08.2018. Ovim zakonom su regulisani način, funkcionisanje, postupak i organizacija posredovanja, prava, dužnosti i obaveze medijatora radi lakšeg pristupa alternativnom rešavanju sporova i podsticanja njihovog mirnog rešavanja. Takođe ovaj zakon je u skladu s Direktivom 2008/52/ES Evropskog Parlamenta i Saveta od 21. maja 2008.godine, o određenim aspektima posredovanja u građanskim i komercijalnim stvarima.

U nastavku je naglašeno da je primena alternativnih oblika rešavanja sporova, posebno posredovanja, od posebnog značaja, s obzirom da povećava pravnu sigurnost i omogućava privlačenje stranih investicija koje su neophodne za ekonomski razvoj, jer u savremenom svetu poslovanja, preduzeća i

građani su zainteresovani za rešavanje svojih sporova van sudskog postupka.



Razmatranje ove teme bilo je korisno i neophodno, s obzirom da su sudije i tužioci Kosova imali priliku da unapređuju svoje znanje o novim nacionalnim i međunarodnim pravilima o posredovanju, prednostima posredovanja, pravne posledice posredovanja, i njihovu ulogu u upućivanju predmeta pred centrom za posredovanje, i ulogu medijatora u usklađivanju stavova stranaka u sporu.

Dalje je naglašeno da je Republika Kosovo u svojim naporima da uspostavi moderan pravni sistem, stvorila pravnu osnovu koja omogućava alternativno rešavanje sporova.

Tokom obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su pružili treneri, analizom studije slučaja i međunarodnih standarda i zahteva i zakonskih odredbi na snazi koji regulišu ovu oblast.

Korisnici obuke bili su sudije Osnovnog suda, tužioci osnovnih tužilaštava, stručni saradnici i posrednici.

Krivični postupak za punoletne izvršioce kada su žrtve maloletnici

Dana 12 novembra 2019 Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO), uz podršku GIZ – Projekat za Pravne i administrativne reforme, održala je obuku za sudije i tužioce na temu: „Krivični postupak za punoletne izvršioce kada su žrtve maloletnici“.

Svrha ove obuke bila je unapređivanje znanja učesnika da diskusijama i predstavljanjem najboljih praksi, kao i razrađivanjem predmeta iz prakse, poveća profesionalne kapacitete o karakteristikama krivičnog postupka kada punoletnik izvrši krivično delo protiv maloletnika.

Tokom obuke obrađen je krivični postupak koji se primenjuje kada punoletna osoba izvrši krivično delo protiv maloletnice. U svim

slučajevima kada se pokreće krivični postupak za krivično delo počinjeno nad detetom, naglašavalo se da vlasti ili institucije treba da postupaju posebno pažljivo prema detetu koje je povredom zadobilo štetu. Dakle, imajući u vidu njegovu starost, lične karakteristike, obrazovanje i okruženje u kojem živi, kako bi se izbegli potencijalni štetni efekti njegovog obrazovanja i razvoja.

Ova zaštita se postiže posebnom pažnjom kako bi se otklonile posledice koje je dete (žrtva) pretrpelo prilikom izvršenja krivičnog dela.

Korisnici ove obuke bili su sudije, tužioci i stručni saradnici osnovnog nivoa.



Početak i odvijanje postupka administrativnog konflikta

13. novembra 2019.godine, Akademija Pravde je uz podršku GIZ-a organizovala obuku na temu: "Početak i odvijanje procedure administrativnog konflikta" u sklopu PKO-a. Cilj ove obuke je unapređivanje znanja sudija u vezi sa početkom i razvojem postupka administrativnog konflikta.



U prvom delu obuke su obrađene odredbe Zakona za opšti administrativni postupak, subjekte administrativnog postupka, administrativni akti, administrativni ugovor, realni akti, administrativni akti usvojeni u tišini, postupak pravnih sredstava spram administrativnom aktu i izvršenje administrativnih odluka. Dok su u drugom delu obrađeni administrativni konflikti, ovlašćene stranke za početak administrativnog konflikta, odvijanje postupka administrativnog konflikta, donošenje presude u administrativnom konfliktu i postupci prema pravnim sredstvima.

U nastavku, u vezi sa postupkom administrativnog konflikta je izdvojena tematika koja je povezana sa sudskom zaštitom i adresiranjem zakonitosti odluka javne uprave u Odseku za Administrativna Pitanja u Osnovnom Sudu i Apelacionom Sudu. Naglašeno je da se u procesuiranju ovih slučajeva u sudovima pojavljuju razne profesionalne, proceduralne i materijalne dileme u vezi sa odlučivanjem u vezi ovih predmeta.

U ovoj obuci, nakon sadržajne debate i objašnjenja trenera su pružena praktična rešenja zas-

novana na zakonu koja će olakšati rad sudija, i na kraju će uticati na generalnom smanjenju broja predmeta u sudovima. Takođe su razmatrani i praktični izazovi u ovoj oblasti putem referisanja u sudskoj praksi Evropskog Suda za Slobodu i Prava Ljudi uključujući i aspekte unapređenja izrade sudskih akata.

U nastavku je naglašeno da ukoliko sud utvrdi da se osporeni administrativni akt treba poništiti, to se može desiti ako priroda slučaja to dozvoljava i ako podaci i činjenice sakupljeni u toku postupka pružaju sigurni osnov za to, presudom se odlučuje o administrativnom pitanju i na taj način presuda menja poništen administrativni akt. Shodno tome, presudom kojom se poništava pobijeni administrativni akt, sud će odlučiti o zahtevu tužitelja za povratak stvari/ imovine, odnosno za naknadu štete, ako podaci postupka pružaju sigurni osnov za to. U suprotnom, sud će usmeriti tužitelja da svoj zahtev ostvari u parničnom postupku.

Međutim, u vezi pravnih sredstva je naglašeno da postupak administrativnog konflikta kao i ostali sudski postupci predviđaju dve vrste pravnih sredstava- redovna sredstva i vanredna sredstva.

U toku ove obuke su korišćene metode delimičnog teorijskog objašnjavanja, na osnovu slučajeva iz sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom pruženim od strane obuke, analize studijskih slučajeva i razrađujući standarde i zahteve zakonskih odredbi na snazi koji regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke su bili sudije Vrhovnog Suda Kosova, sudije iz Odseka za Administrativna Pitanja Apelacionog i Osnovnog Suda, službenici MRSZ, KPA i Carine Kosova.

Stečajni postupak preduzeća

14. novembra 2019.godine, Akademija Pravde je organizovala obuku uz podršku World Bank Group- IFC na temu:” Stečajni postupak preduzeća” u sklopu PKO-a. Svrha ove obuke je usavršavanje sudija u vezi sa bankrotom, likvidacijom i reorganizacijom pravnih lica u stečajnom postupku.



U prvom delu obuke su obrađene sledeće teme: Opšte odredbe Zakona; ubrzani postupci (MSP i pred-paketi); početak, otvaranje slučaja; zahtevi poverilaca i reorganizacija. Dok su u drugom delu obuke obrađene sledeće teme: Likvidacija; individualno oslobađanje i zatvaranje slučaja kao i međugranične odredbe.

Na obuvi je naglašeno da je Novi zakon o bankrotu predstavljen kao potreba za regulisanje postupka likvidacije i reorganizacije trgovinskog društva, pošto prošli zakon nije bio kompletan, zasnivao se na pravilnicima koji nikada nisu objavljeni i kao posledica toga je ovaj zakon nesprovodljiv. Novi zakon o bankrotu sačinjava sveobuhvatni zakon o bankrotu i insolventnosti, u kojem se ogledaju najbolje međunarodne prakse, ali sadržava mnogo instituta i drugih specifikacija koje su bile skoro nepoznate u našem pravnom sistemu.

U nastavku je naglašeno da ovaj zakon reguliše postupke likvidacije i reorganizacije svih

preduzeća, uključujući i pojedinačna preduzeća, partnerstva i ograničena partnerstva koja sačinjavaju ključnu razliku od starog zakona. Zakon sadržava devet poglavlja u kojima se reguliše postupak reorganizacije i likvidacije uključujući i nove koncepte kao što su: Olakšanje Poslovanja Malih i Srednjih Preduzeća, ppojedinačno oslobađanje i Međunarodne Postupke. Nakon stupanja na snagu ovog zakona se očekuje vidni porast slučajeva, dakle imajući u vidu novina koje donosi ovaj zakon i porast slučajeva koji čekaju na sud, obrada ove tematike je procenjena kao jako važna za usavršavanje sudija u ovoj oblasti.

Konačno, istaknuto je da novi zakon usvaja UNCITRAL model zakona o prekograničnom bankrotu i omogućava stranim administratorima da otvaraju ograničene slučajeve na Kosovu da upravljaju imovinom na Kosovu koja je u njihovom vlasništvu ili uključuje strani slučaj.

U toku ove obuke je korišćena i primenjena interaktivna metodologija koja se sastoji od diskusije i sagovorništva, metode delimično teorijskog objašnjavanja o bankrotu, postupak likvidacije i reorganizacije pravnih lica u stečajnom postupku; predstavljanje hipotetskih slučajeva i konkretnih slučajeva iz domaće i regionalne sudske prakse kao i diskusije o načinu zaslužnog odlučivanja o konkretnim slučajevima.

Korisnici ove obuke su sudije Odseka za Ekonomska Pitanja Osnovnog Suda u Prištini i Apelacionog Suda, sudije opštih odseka građanske divizije osnovnih sudova i administratori za stečaj.

Presuda i vrste presude po Zakonu o Parnicnom postupku

Akademija pravde je 19. novembra 2019. godine na PKO-u organizovala obuku na temu „Vrste presuda i presuda po zakonu o parnicnom postupku“. Svrha ove obuke bila je unapređivanje znanja sudija o presudi kao obliku utvrđivanja meritornosti i vrsta presuda koje sud može doneti u parničnom postupku.



Prvi deo obuke obuhvatio je: Presudu, vrste presuda i uslove za njihovo donošenje po Zakonu o pobijanom postupku. U drugom delu se govori o: sadržaju presude i obrazloženju svake vrste presude.

Na početku obuke naglašeno je da je Zakon o spornom postupku o osnovanosti odlučivanja sudskih sporova predviđao neke vrste presuda koje sud može doneti u određenim okolnostima i uz ispunjavanje posebnih proceduralnih uslova. Procena specifičnih uslova svake vrste presuda sudova stvorila je neke dileme koje u nekim slučajevima utiču na to da sudovi pogrešno procene ove uslove, a samim tim i da donesu presude kršeći relevantne odredbe. sporni postupak.

Dalje je rečeno da će presudom sud odlučiti o osnovanosti zahtjeva koji je predmet suđenja. U odlučivanju o glavnom slučaju, sud je vezan zahtevom strana. Ona ne može odlučivati ni o čemu drugom osim o onome što je stranka tražila. Kad odlučuje o meritumu, sud je dužan

da o svim zahtevima odluči u celosti. Pored presude u glavnom slučaju, presuda sadrži i odluku o zahtevima za pristup (kamate, ugovorne kazne i troškovi postupka).

Što se tiče obrazloženja sudskih odluka, naglašeno je da je i ovo rešeno u kontekstu ustavne sudske prakse na Kosovu, gde se smatralo da je pravo na obrazloženu sudsku odluku sastavni i sastavni deo prava na pravično suđenje. zakonske odredbe u smislu člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP.

Što se tiče obrazloženja odluka, istaknuto je da je u svojim odlukama donesen i Evropski sud za ljudska prava, gde je, između ostalog, navedeno: Obrazloženje presude je ključna komponenta pravičnog suđenja i ključna je za razdvajanje presuda. pravda i najbolji je pokazatelj koji dokazuje da se sudovi zasnivaju na izjavama u svojim odlukama. Funkcija obrazložene odluke je da pokaže strankama da su saslušane. S druge strane, samo davanjem obrazložene odluke može se ostvariti javna kontrola sprovođenja pravde."

Ova obuka koristi metode teorijskog delimičnog objašnjenja, zasnovane na slučajevima iz sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji pružaju treneri, analizom slučaja iz sudske prakse, dok se razbijaju primenjive zakonske odredbe koje regulišu ovu oblast kao i razjasniti gore spomenute nejasnoće.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnih sudova, Apelacioni sud i stručni saradnici.

Profesionalna Etika Članovi istražnog veća GR. I

19-20 novembra 2019.godine, Akademija Pravde u sklopu Programa Kontinuiranih Obuka u saradnji sa GIZ-om- Projekat za Zakonske i Administrativne Reforme je održala obaveznu obuku na temu “Profesionalna Etika” za članove istražnog veća, GR. I.

Svrha ove obuke je usavršavanje korisnika u vezi standarda Etičkog Kodeksa i pozicije Etičkog Kodeksa u odnosu na odgovornost i disciplinski postupak.

Fokus ove obuke je Etički kodeks i osnovni principi profesionalne etike kao što je nezavisnost, nepristrasnost, jednakost, integritet, profesionalizam i odgovornost na poslu, poverljivost i odnosi sa javnošću i medijima, pravilnik o utvrđivanju nedoličnog ponašanja, definicija nedoličnog ponašanja, kategorizacija nedoličnog ponašanja, odgovornost, prekršaji i disciplinske mere protiv sudija i disciplinski

postupak.

Takođe, u toku obuke je diskutovano i o Istražnom Veću i način osnivanja Istražnog Veća čiji je mandat istraživanje navodnih disciplinskih prekršaja sa liste sudija panelista koji su nasumično odabrani i koji dolaze iz raznih sudija, a ne iz suda u kojem radi sudija koji se istražuje.

Obuka je ostvarena putem teorijske prezentacije praćene pitanjima i interaktivnom diskusijom između učesnika i trenera.

Korisnici ove obuke su: Sudije iz Vrhovnog Suda, Apelacionog Suda i osnovnih sudova iz raznih regija Kosova, svi Članovi istražnog veća, GR I.



Građanski aspekti međunarodne otmice dece

Dana 21. novembra 2019. godine, Akademija Pravde u saradnji sa Odeljenjem za međunarodnu pravnu pomoć Ministarstva Pravde Republike Kosova, uz podršku Ambasade Francuske – Ministarstvo Pravde Francuske, organizovala je obuku na temu: “Građanski aspekti međunarodne otmice dece”. Obuka je imala za cilj unapređenje znanja sudija o temi međunarodne otmice dece.



Tokom prvog dela obuke razmatrano je: Prvosudna saradnja u građanskim stvarima – principi saradnje i njegova primena u praksi. Drugi deo: Zakon o Građanskim aspektima međunarodne otmice dece i studije slučaja iz prakse razmatrani interaktivnim diskusijama.

Na početku je istaknuto da Haška Konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice dece usvojena 25. oktobra 1980. godine, je stupila na snagu 01. decembra 1983. godine. Proces pridruživanja praćen je potpisivanjem, ratifikacijom od strane države pristupnice i nakon toga stupanje na snagu. Svako novo članstvo mora se priznati od država ponaosob koje prihvataju pristupanje – tek nakon toga Konvencija će stupiti na snagu između države koja pristupa i države koja je izjavila da prihvata pristupanje.

Pored toga tokom obuke predstavljeni su najnoviji razvoji u domaćem zakonodavstvu,

gde je naglašeno da trenutno Kosovo primenjuje Zakon o građanskim aspektima međunarodne otmice dece kao nacionalni zakon, objavljen u Službenom listu Republike Kosova Br. 89 30. novembra 2010. godine. Ovaj zakon predstavlja opšte odredbe Haške Konvencije o međunarodnoj otmici dece, sadrži primenjive nacionalne odredbe, zbog građanskog procesnog prava odnosi se na Zakonu o vanparničnom postupku i tumači se i primenjuje u skladu sa navedenom Konvencijom.

Dalje tokom obuke naglašeno je da Zakon o otmici i Konvencija zasnivaju na principu, da je u suprotnosti sa interesima deteta da naglo/protiv želje drugog roditelja i na nezakonit način dete odvede iz okruženja u kojem živi, jer to ometa njegov razvoj i u velikoj meri ograničava odnos sa napuštenim roditeljom. Takođe u najboljem je interesu deteta da se pravo na staranje i pravo na viđenje sa detetom po zakonu jedne od država ugovornica stvarno poštuje u drugoj državi ugovornici. Zakon i Konvencija o otmici treba da zaštite pravo na staranje i osigurati da se deca što brže vrate u njihovo uobičajeno okruženje.

Tokom obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja, savremene metode zasnovane na slučajevima iz sudske prakse, interaktivnim diskusijama, analizama studija slučaja i savremenim standardima, kao i međunarodnim konvencijama i važećim zakonodavstvom u oblasti međunarodne otmice deteta.

Korisnici obuke bili su: sudije osnovnih sudova Republike Kosovo, stručni saradnici i zvaničnici Odeljenja za međunarodnu pravnu pomoć Ministarstva pravde.

Primena zakona Evropske Unije od strane nacionalnih sudova - posebno u Republici Kosovo i njen interpretativni efekat pre učlanjivanja



26. novembra 2019.godine, Akademija Pravde je organizovala obuku na temu:” Primena zakona Evropske Unije od strane nacionalnih sudova- posebno u Republici Kosovo i njen interpretativni efekat pre učlanivanja” u sklopu PKO -a..

Cilj ove obuke je usavršavanje znanja sudija i tužilaca u vezi sa efektom prava Evropske Unije na nacionalnom nivou posebno nakon stupanja na snagu SSA.

U prvom delu obuke su obrađene sledeće teme: Primena evropskog prava i efekti istog na nacionalnom nivou (direktni i indirektni efekat) i njegov efekat na ustavni sistem i na pravo Republike Kosova nakon stupanja na snagu Sporazuma za Stabilizaciju i Asocijaciju. U drugom delu su obrađene sledeće teme: Primena prava

EU od strane nacionalnih sudova u Republici Kosovo preko praktičnih primera.

Na početku je naglašeno da je Sporazum za Stabilizaciju i Asocijaciju (SSA) ima direktaan efekat nakon ratifikacije Zakona Br. 05/L-069 za ratifikaciju SSA između Kosova i Evropske Unije i Evropske Zajednice za Atomsku Energiju. Prema SSA-u, u članu 74 se određuje obaveza za podudaranje zakonodavstva Kosova sa *acquis* EU-a. Ovaj članak detaljno opisuje prioritete oblasti pravne tekovine EU koje treba pretočiti u domaće zakonodavstvo, unutrašnje tržište, područje slobode, sigurnosti i pravde i oblasti povezane sa trgovinom.

Govoreći o doktrini indirektnog efekta, naglašeno je da je moguće i korisno primeniti je u kosovskom zakonu i u pretpristupnom periodu. Zapravo, SSA-om je Kosovo preuzelo obavezu usklađivanja svog zakona sa evropskim. Prednost takvog pristupa je osiguranje usklađenosti zakona Kosova sa evropskim pravom. Usaglašavanje, u stvari, nije završeno odobravanjem određenih odredbi, već samo kada se sprovodi u praksi koja je slična implementaciji u EU. Stoga, za usklađivanje zakona Kosova sa pravom EU, snosi ne samo zakonodavna vlast, već i sudovi. Zaključeno je da postoje poteškoće i dileme u vezi sa efikasnom primenom evropskog zakona na nacionalnom nivou s obzirom na praksu sudova države koja još nije članica EU, ali teži ka članstvu u EU.

U nastavku je naglašeno da SSA jasno postavlja obavezu približavanja zakonodavstva Kosova sa *acquis communautaire*. Diskutujući o četiri slo-

boda (sloboda kretanja dobare, uslova, kapitala i ljudi) je potencirano da su iste ugrađene u osnovne odredbe Ustava Kosova i Suda Pravde EU-a (SPEU) kroz svoju praksu je definisao njihovo značenje, praksa koja se neprestano razvija u pravcu jačanja ovlašćenja Evropske Unije.

Ova obuka koristi metode delimičnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su pružili treneri, analizom sudske prakse, dok se krše odredbe pravnih izvora EU. i nacionalne vlasti na snazi koje regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo.

Profesionalna Etika Članovi istražnog veća GR. II

26-27 Novembra 2019, Akademija Pravde je u sklopu Programa Kontinuiranih Obuka u saradnji sa GIZ-om- Projekat za Zakonske i Administrativne Reforme je održao obaveznu obuku na temu “Profesionalna Etika” za članove istražnog veća, GR I.

Svrha ove obuke je usavršavanje korisnika u vezi standarda Etičkog Kodeksa i pozicije Etičkog Kodeksa u odnosu na odgovornost i disciplinski postupak.

Fokus ove obuke je Etički kodeks i osnovni principi profesionalne etike kao što je nezavisnost, nepristrasnost, jednakost, integritet, profesionalizam i odgovornost na poslu, poverljivost i odnosi sa javnošću i medijima, pravilnik o utvrđivanju nedoličnog ponašanja, definicija nedoličnog ponašanja, kategorizacija nedoličnog ponašanja, odgovornost, prekršaji i

disciplinske mere protiv sudija i disciplinski postupak.

Takođe, u toku obuke je diskutovano i o Istražnom Veću i način osnivanja Istražnog Veća čiji je mandat istraživanje navodnih disciplinskih prekršaja sa liste sudija panelista koji su nasumično odabrani i koji dolaze iz raznih sudija, a ne iz suda u kojem radi sudija koji se istražuje.

Obuka je ostvarena putem teorijske prezentacije praćene pitanjima i interaktivnom diskusijom između učesnika i trenera.

Korisnici ove obuke su: Sudije Apelacionog Suda, Sudije iz Specijalne Komore Vrhovnog Suda kao i osnovni sudovi iz raznih regija Kosove, svi Članovi istražnog Veća, GR II.



Intelektualno Vlasništvo u Građanskom i Krivičnom Aspektu



29-30 novembra 2019.godine, Akademija Prave u saradnji i uz pomoć Projekta GIZ-a "Podrška Procesu Evropske Integracije" je organizovala obuku na temu: "Intelektualno Vlasništvo u Građanskom i Krivičnom aspektu". Svrha ove obuke je usavršavanje znanja sudije i tužilaca u oblasti sistema prava intelektualnog vlasništva (industrijska svojina i autorska prava) u Republici Kosovo.

Prvog dana obuke su obrađene sledeće teme: Sistem prava intelektualnog vlasništva u Republici Kosova; Prava industrijske svojine sa posebnim naglaskom na žigove - registracija i sticanje prava, zakonodavstvo EU i perspektiva; Žigovi prema zakonodavstvu Republike Kosova; Privremene mere u parničnom postupku i pravni lekovi za zaštitu autorskih prava, kao i sudski predmeti Suda EU u postupku registracije žigova i s tim povezane povrede njihovih prava (administrativne oblasti) i građanski).

Drugog dana adresirano je: Krivična odgovornost za kršenje prava industrijske svojine - autorska prava u zemljama EU zbog kršenja au-

torskih prava i zakonodavstvo Republike Kosova; Prekršaji na internetu i prava industrijske svojine, kao i kršenja na mreži i autorska prava kao i slučajevi sudske prakse.

Od početka je naglašeno da je zaštita žigova u Republici Kosovo zagarantovana Zakonom o žigovima, Krivičnim Zakonikom i drugim administrativnim merama uključujući carinske, međutim u pravnoj praksi postoje brojne poteškoće u sprovođenju zakonskih odredbi i pružanju efikasne zaštite. Dalje je naglašeno da je u sudskoj praksi broj sporova koji proizlaze iz žigova znatan, sa tendencijom povećanja ovog broja, tako da je fokus na ovu temu bio koristan za unapređivanje znanja sudija i tužilaca u ovoj oblasti. Prema međunarodnim standardima utvrđenim Sporazumom o TRIPS-u i smernicama EU, države moraju obezbediti jednostavne, efikasne i jeftine pravne lekove kako se nosioci ne bi ustručavali da traže zaštitu svojih prava pred pravosuđem.

Što se tiče autorskih prava, naglašeno je da se prema Bernskoj Konvenciji, jednoj od glavnih međunarodnih konvencija o autorskim pravima, autorsko delo smatra književnim i umetničkim delom, koje uključuje bilo koju proizvodnju naučne, književne i umetničke oblasti, bez obzira na oblik izražavanja. Ova definicija omogućava manevarski prostor da države potpisnice Konvencije odrede šta su zaštićena dela i uslovi koje jedno prekršajno delo mora da ispuni da bi steklo zaštitu. Autorska dela su prema našem zakonodavstvu originalna intelektualna stvaralaštva iz oblasti književnosti, nauke i umetnosti i izražavaju se na bilo koji način.

Ova obuka koristi metode delimičnog teorijskog

objašnjenja, slučajeve iz sudske prakse, vežbe, interaktivne diskusije, materijal koji predaju treneri, analizu slučajeva i međunarodne i evropske standarde u ovoj oblasti. Sve ovo pratilo je predstavljanje slučajeva iz prakse ESLJP-a i slučajeva sudske prakse u našoj zemlji.

Korisnici ove obuke su bile sudije iz Odseka za ekonomska pitanja Apelacionog Suda i Osnovnog Suda u Prištini kao i sudije i tužioci iz krivične oblasti koji se bave slučajevima finansijskog kriminala sa naglaskom na žigove i pitanja autorskih prava.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Ostvarene aktivnosti u sklopu početnih obuka za novoimenovane sudije

Sastavni deo teorijske obuke, za ovaj period, je ispunjen realizacijom sledećih aktivnosti: ukupno 18 sesija obuka je održano iz modula: Lične i interdisciplinarne veštine, Zakonodavstvo i dopunske veštine i Zakon Krivičnog Postupka.



U sklopu pod-modula “Obrazloženje sudskih odluka” je održano devet (9) sesija obuka gde su obrađene sledeće teme: Pravno pisanje, načela pravnog pisanja, metodologija korišćenja Formule IRAC, pravno obrazloženje, jedinstvo paragrafa i analiza o mogućnosti sprovođenja metodologije “IRAC” u izradi presuda u građanskoj oblasti.

Iz pod-modula “Menadžovanje slučajeva” je održano tri (3) sesije obuke gde su novoimenovane sudije imale mogućnost da steknu nova znanja u vezi važnosti i načela menadžovanja toka predmeta i cilj rada sudova i osnovne metode menadžovanja predmeta.

U toku realizacije obuka u novembru iz pod-modula “Zakon o prekršajima” su održane dve (2) sesije obuke u kojima su obrađene sledeće teme: Početak i razvoj postupka prekršaja kao i redovna i vanredna pravna sredstva i Postupak po žalbi.

Takođe, novoimenovane sudije su održale obuku iz pod-modula “Donošenje i komuniciranje odluka i slanje spisa”, u jednoj (1) sesiji obuke u kojoj je obrađen postupak za donošenje odluka na seansi za savetovanje i glasanje od strane sudskog tela i komuniciranje odluka.

Takođe, u toku ovog perioda su iz pod-modula “Podizanje sudskih veština” održane dve (2) sesije obuke gde su novoimenovane sudije imale mogućnost da usavrše svoje kapacitete u vezi društvenog okruženja, konflikata i usavršavanja društvenih veština kao predispozicija unapređenja profesionalne performanse.

U sklopu praktične obuke, za ovaj period je ostvarena obuka praćenjem prakse od strane novoimenovanih sudija u relevantnim sudovima, srazmerno rasporedu određenom programom.

Novoimenovane sudije su u toku novembra takođe ostvarile praktičnu obuku/posetu u Korektivnoj Službi, Agenciji za Upravljanje zaplenjene i konfiskovane imovine, Regulativnoj Komisiji za Javne Nabavke i u Instituciji Ombudsmana, gde su imali priliku da diskutuju o ulozima, strukturi i problemima koji se pojavljuju u praksi.

Početnu obuku prati 39 novoimenovanih sudija, gde sedmero njih priprada srpskoj zajednici.

Aktivnosti u okviru programa početne obuke za novoimenovane tužioce generacija (VIII)

Program početne obuke za novoimenovane tužioce je nastavljen realizacijom aktivnostima planiranim za novembar.

U sklopu teorijske obuke za novoimenovane tužioce je realizovano 16 sesija obuke iz modula “Zakon o Krivičnom Postupku”.

Iz pod-modula “Mere za osiguranje prosustva okrivljenog u postupku” su održane tri (3) sesije obuke u kojima su obrađeni: poziv, nalog za hapšenje i obećanje okrivljenog da neće napustiti prebivalište, zabrana prilaska okrivljenom da se približi određenom mestu ili osobi, dužnost okrivljenog da se javlja najbližoj policijskoj stanici i kaucija i kućni pritvor, diverzija i pritvor.

U sklopu pod-modula “Okrivljeni u krivičnom postupku” je realizovano pet (5) sesija obuka, u kojima su novoimenovani tužioci imali mogućnost da prodube svoje znanje u vezi okrivljenog kao subjekat krivičnog postupka i u toku seanse sudskog pretresa, njegovim pravima o primeni pravnih sredstava navodeći poziciju okrivljenog nakon pokretanja i u toku postupka za potvrđivanje optužnice.

Takođe su tužioci realizovali pet (5) sesija iz

pod-modula “Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku” gde su učesnici obavješteni o ispitivanju i izjavama svedoka pre podizanja optužnice, zaštićenim svedocima i svedocima saradnicima kao i o oštećenom i ispitivanjem svedoka u sudskom pretresu.

Takođe iz modula “Skrivene mere istrage i nadzora” su realizovane tri (3) sesije obuke između kojim su razrađene sledeće teme: Pravni uslovi za ovlašćivanje skrivenih mera i prava ciljanih osoba kao i prisluškivanje telekomunikacija i snimanje telefonskih razgovora putem skrivenih israga i od otkrivanja finansijskih podataka.

Takođe, u svrhu ispunjavanja praktičnog programa sa nesudskim institucijama, u toku novembra su novoimenovani tužioci pratili obuke i u Probacionoj Službi i Regulativnoj Komisiji Javnih Nabavki Kosova, gde su tužioci bili u mogućnosti da steknu znanje u vezi sa radom koji vrše ove institucije.

Za ovaj period su novoimenovani tužioci realizovali deset (10) dana praktične obuke u relevantnim tužilaštvima, kao što je i predviđeno programom obuka. Početne obuke prati 12 novoimenovanih tužilaca.



Praktična obuka novoimenovanih sudija i državnih tužilaca u Probacionoj Službi Kosova

Dana 06 novembra 2019, Akademija Pravde, u okviru Programa Početne Obuke za novoimenovane sudije i tužioce, je sprovela praktičnu obuku sa Probacionom Službom Kosova.

Svrha ove obuke bila je upoznavanje novoimenovanih sudija i tužilaca sa ulogom, funkcijom i odgovornostima Probacione Službe Kosova.

U okviru ove praktične obuke predstavljeno je osnivanje, organizacija i funkcije Probacione Službe Kosova. Takođe su obrađene aktivnosti Probacione Službe, sprovođenje i nadzor izvršenja alternativnih kazni, reintegracija

osuđenih lica, nadzor i pomoć počiniocima dela zavisnih od droge ili alkohola koji su podvrgnuti obaveznom rehabilitacionom tretmanu. kao i pomoć osuđenim osobama uslovno.

Fokus ove obuke bio je fokusiran na diskusije sudija i tužilaca na podizanju društvene svesti i saradnji sa svim državnim organima na humanosti izvršavanja kazni protiv maloletnika.

Korisnici ove obuke bili su novoimenovane sudije, VII generacija i novoimenovani tužioci VIII generacija PPO-a.



Poseta novoimenovanih sudija i tužilaca Regulatornoj Komisiji za Javne Nabavke

20. novembra 2019. godine, u okviru programa stažiranja novoimenovanih sudija i tužilaca, Akademija pravde je redovno posetila Regulatornu komisiju za javne nabavke.



Svrha ove obuke bila je upoznavanje novoimenovanih sudija i tužilaca sa ulogom, funkcijom, odgovornostima elektronskih javnih nabavki, kao i praćenje RKJN u instituciji, kako je predviđeno zakonodavstvom o javnim nabavkama na Kosovu.

Tokom obuke razrađene su procedure i faze javnih nabavki, način i mehanizmi funkcionisanja elektronske platforme javnih

nabavki, pozitivno zakonodavstvo o javnim nabavkama, kao i primarno i sekundarno zakonodavstvo koje regulišu ovu oblast. Vodile su se diskusije o prijavljivanju na mreži putem platforme „E-nabavke“ koja podnosiocima javnih nabavki olakšava početak primene sledeće godine.

Takođe je razmotrila poteškoće i izazove sa kojima se ova institucija suočava u izvršavanju svojih odgovornosti u slučajevima zloupotrebe prekršaja u javnim nabavkama, kao i na unapređenju saradnje i komunikacije između institucija pravosudnog sistema. kako bi se ti izazovi u praksi bavili i eliminisali.

Korisnici obuke bili su novoimenovani suci (generacija VII) i imenovani spo tužioci (generacija VIII) 2019-2020.



Praktična obuka novoimenovanih tužilaca u Ustavnom Sudu

Dana 22. novembra 2019.godine, Akademija Pravde u okviru Programa Početne obuke za novoimenovane tužioce (generacija VIII), organizovala je praktičnu obuku u Ustavnom sudu Republike Kosovo.

Svrha obuke bila je upoznavanje novoimenovanih tužioca sa ulogom i nadležnostima Ustavnog suda, kao i odnosom ovog suda prema redovnim sudovima i drugim institucijama.

U okviru obuke, razmatrano je procesiranje zahteva, odlučivanje i pravni efekat odluka ustavnog suda. Individualni zahtevi, normativna kontrola i saradnja sa Venecijanskom Komisijom. Pred toga, poseban naglasak stavljen je i na zahteve upućene od strane Institucije Ombudsmana u odnosu na Predsednika države, vlade i raznih NVO za zaštitu ljudskih prava. Takođe

razmatrani su modeli razmatranja regionalnih sudova o broju individualnih zahteva i individualnim pravima povodom podnesaka Ustavnom sudu, odlukama Ustavnog suda za pokretanje postupka i odbijanje zahteva od strane Ustavnog suda.

U okviru ove obuke, posebna pažnja posvećena je broju razmatranih predmeta, sudskih odluka u vezi sa Evropskom Konvencijom o Ljudskim Pravima.

Korisnici obuke bili su: Novoimenovani tužioci (VIII generacije), 2019-2020.



Poseta novoimenovanih sudija Instituciji Ombudsmana (IO)

Dana 26.novembra 2019.godine, u okviru praktične obuke za novoimenovane sudije, Akademija Pravde realizovala je posetu Instituciji Ombudsmana.

Cilj posete bio je upoznavanje novoimenovanih sudija sa mandatom, ulogom, organizacionom strukturom i izazovima sa kojima se suočava ova institucija.

U okviru ove posete, novoimenovane sudije su imali priliku da se upoznaju povodom razmatranja predmeta koji su upućeni ombudsmanu u vezi sa postupcima i opštim izazovima, sa kojima se suočavaju.

Posebna pažnja posvećena je postupku razmatranja žalbi podnesenih IO, uključujući žalbe građana pravosuđu, rad Nacionalnog Mehanizma za sprečavanje torture i drugih okrutnih,

nečovečnih i ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja.

Takođe, razmatran je odnos između Institucije Ombudsmana sa pravosuđem i tužiocem kao i sa drugim institucijama, uključujući poteškoće u međuinstitucionalnoj saradnji i poštovanju preporuka IO u odnosu na javne institucije.

Poseta je realizovana u obliku interaktivne diskusije, postavljanjem pitanja i diskusija o pitanjima od zajedničkog interesa koja se odnose na rad Institucije Ombudsmana.

Korisnici obuke bili su novoimenovane sudije (VII generacije).



Aktivnosti Programa za Istraživanja i Publikacije (PIP)

Uvođenje platforme za učenje na daljinu, elektronske pravne biblioteke AP-a

Dana 04, 05 novembra 2019, Akademija Pravde u saradnji sa OEBS-om održala je radionicu “Uvođenje platforme za učenje na daljinu, elektronske pravne biblioteke AP-a”.

Svrha ove radionice bila je upoznavanje sa uslugama informatičke tehnologije koje je Akademija Pravde pružala svojim korisnicima kao što su: veb stranica AP-a, online aplikacija za obuku, funkcionisanje platforme za učenje na daljinu, pristup platformi, aplikacija za kurseve obuke, pohađanje obuka preko platforme, pristup elektroničkoj biblioteci Akademije, pronalaženje literature u ovoj biblioteci i litera-

ture koju poseduje fizička biblioteka Akademije.

Povodom ove radionice, učesnici su praktično pokazali pristup platformama i bazama podataka koje Akademija nudi, tako da u budućnosti budu korisnici resursa i pravnih materijala koje ove platforme pružaju.

Učesnici ove radionice bili su sudije, tužioci i administrativno osoblje iz sudova i tužilaštva u regionu Đakovice i Peć.



Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava

Integritet i etičko ponašanje

Dana 6. i 7. novembra 2019.godine, Akademija Pravde u okviru obuke za administrativno osoblje sudova i tužilaštava sprovela je obuku na temu "Integritet i etičko ponašanje".

Cilj obuke bio je unapređenje poštovanja pravila i etičkih normi i uspostavljanje standarda moralnog integriteta i smernica za odgovarajuće lično i profesionalno ponašanje administrativnog osoblja sudova i tužilaštava.

U okviru obuke razmatrana su pitanja vezana za sudsku i tužilačku administraciju na Kosovu, sa posebnim naglaskom na etičko ponašanje. Tokom ove obuke naglašeno je da je prioritet pravosudnog i tužilačkog sistema povećanje kvaliteta profesionalnog rada, obezbeđivanje

odgovarajuće praktične primene etičkih načela i standarda u skladu sa etičkim kodeksom, kao što su: profesionalizam, radna disciplina, nepristrasnost, nezavisnost, poverljivost, izbegavanje sukoba interesa i nedoličnog ponašanje, iskrenost i odgovornost. Da bi stekli dobar ugled i imidž sudskog i tužilačkog sistema, postoji potreba za administrativnim osobljem koji se mora pridržavati etičkih pravila i standarda, ne samo tokom radnog vremena, već i van radnog vremena, jer predstavljaju sliku zaposlenih u pravosudnom i tužilačkom sistemu.

Korisnici obuke bili su administrativno osoblje sudova i tužilaštava iz svih regiona Kosova.



Ostale aktivnosti

Radionica za izradu Programa Obuke za 2020. godinu

04-05 novembra 2019. Godine, Akademija Pravde je održala “Radionicu za izradu Programa Obuke za 2020.godinu.”

Cilj radionice je bila izrada Programa Obuke za 2020.godinu, adekvatna sa realnim potrebama sudija i tužilaca i sudskim i tužilačkim sistemom Kosova uopšte.

Prvenstveno, na ovoj radionici je predstavljena analiza tema koje su deo programa obuke tri zadnje godine. U nastavku je odlučeno o konturama nacрта Programa Obuka, birajući potencijalne teme u zavisnosti od relevantnih oblasti.

Angažovani eksperti, na osnovu zahteva Akademije Pravde u vezi opšte strukture koju treba da sadrži Program Obuke su odredile prioritetske teme koje se trebaju obrađivati u toku 2020.godine. Program Obuke 2020.godine će biti jednogodišnji program i sadrži teme profe-

sionalnog pravnog i interdisciplinskog karaktera, i predstavljaće potrebe sudija i tužilaca kao i zahteve proizašle iz domaćih politika i strategija za sudstvo.

U nacrtu programa obuke su obuhvaćene i predložene teme od strane partnera Akademije. Na osnovu strukture određene za Program Obuke 2020.godine izrađen je koncept svake obuke na osnovu izazova i problema koji su se pojavili u sudskom sistemu u zemlji.

Koncept teme uključuje cilj, gde se vrši opis teme, evidentiraju se dileme i opisuje se pristup pri adresiranju ovih dilema u toku obuke, sadržaj, metodologija obuke, korisnici obuke i trajanje obuke.

Učesnici na ovoj radionici su trajni treneri i treneri Akademije Pravde iz redova sudija i tužilaca.



Trening Trenera – Pravni naslovi za sticanje vlasništva – izazovi u uspostavljanju pravnih naslova

Dana 08. novembra 2019.godine, Akademija Pravde uz podršku projekta Evropske Unije – Podrška građanskom zakoniku, organizovala je obuku za trenere na temu: “Pravni naslovi za sticanje vlasništva – izazovi u uspostavljanju pravnih naslova”. Ova obuka je bila namenjena pripremi trenera za buduće obuke i unapređenje njihovog znanja o inovacijama koje će doneti Građanski Zakonik Republike Kosova, koji je u fazi usvajanja.

U prvom delu obuke razmatrani su: Pravni naslovi za sticanje vlasništva, vrste pravnih naslova, potvrđivanje pravnih naslova i jači pravni osnov za sticanje vlasništva. U drugom delu obuke razmatrano je: Zastarelost kao pravni naslov, teškoće u dokazivanju zastarelosti, konkurencija pravnih naslova – zastarelost i potvrda o posedovanju vlasništva.

Na samom početku naglašeno je da je trenutno na snazi Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZVDSP) koji je stupio na snagu 20. avgusta 2009.godine, kojim se uređuju: Vlasništvo, Posedovanje, zalog na pokretnoj imovini, Hipoteka na nepokretnoj imovini, Servituti, nekretnine i pravo građenja.

U nastavku obuke predstavljeni su najnoviji razvoji u nacrtu građanskog zakonika Republike Kosova koji će doneti važne razvoje u imovinskim pravima: Usklađene su zakonske odredbe i Zakonik sadrži 5 Knjiga: Knjiga 1- Opšti deo, Knjiga 2- Obaveze, Knjiga 3- Vlasništvo i druga stvarna prava, Knjiga 4 - Porodica, i Knjiga 5 - Nasledstvo. Ovaj Građanski Zakonik će imati ukupno 1632 članova i u procesu je usvajanja od strane vlade.

Pored toga, istaknute su inovacije koje donosi Građanski Zakonik Republike Kosova, kao što

sledi: definicija svojine, značenje zakonskih odredaba, strana lica mogu steći stvarna prava, ako zakonom nije drugačije određeno, poverljivost i nepoverenje, vlasništvo nad životinjama, posebna pravila, vrste vlasništva – javno i privatno, susedska prava, regulisani su načini sticanja vlasništva i pravni naslovi.

Dalje, razmatrano je dobitak i gubitak vlasništva i pravni naslovi prema Građanskom Zakoniku



gde se navodi da su ovim Zakonikom određeni pravni naslovi za sticanje vlasništva (čl. 863-898 GZ). Pravo vlasništva može se steći na osnovu pravnog posla, nasleđivanja, sudske odluke, odluke organa uprave i zakona (čl. 863 GZ). Pravo vlasništva iz st. 1 ovog člana, stiče se ako su ispunjeni svi uslovi predviđeni ovim Zakonikom u vezi sa sticanjem vlasništva nad pokretnom i nepokretnom imovinom.

Tokom obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja, demonstrirane su savremene metode nastave, zasnovane na slučajevima sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su pružili treneri, analizom studije slučaja i savremenim metodološkim standardima nastave kao i zakonske odredbe sadržane u nacrtu Građanskog Zakonika Kosova.

Korisnici obuke bili su treneri Akademije Pravde koji će u budućnosti predavati o Građanskom Zakoniku Republike Kosova.

Radionica za izradu Programa obuke 2020

Dana 12-15. novembra 2019.godine, Akademija Pravde održala je “Radionicu za izradu programa obuke za 2020.godinu”.

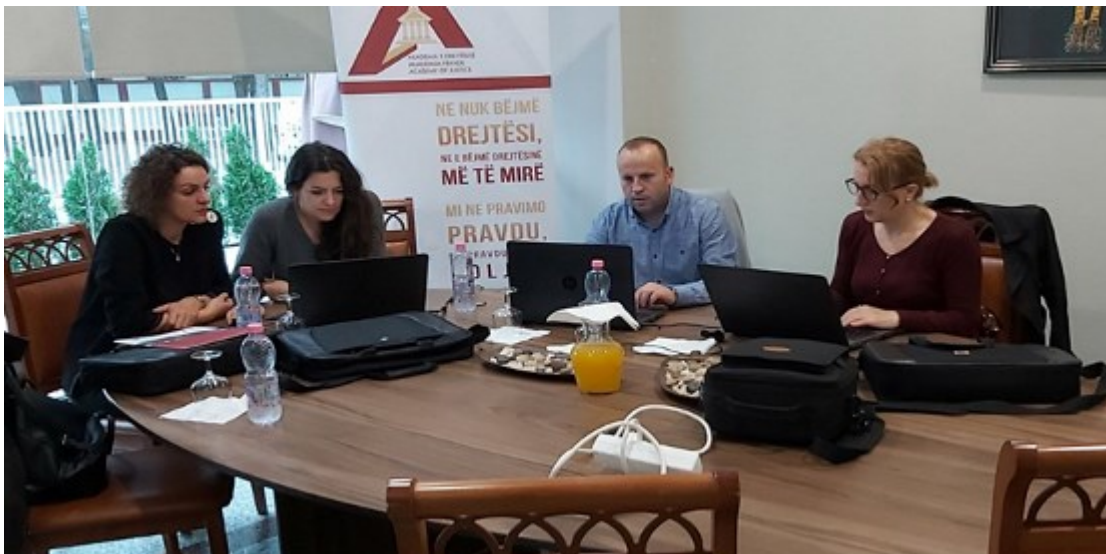
Cilj radionice bio je sažetak radova i koncepata razvijenih od strane trenera AP i finalizacija Programa obuke za 2020.godinu u skladu sa adekvatnim potrebama sudija i tužilaca i pravosudnim i tužilačkim sistemom Kosova.

Prilikom ove radionice razmatrani su i analizirani svi razvijeni koncepti koji su selektirani prema oblastima i istovremeno obrađeni prema definisanoj metodologiji i strukturi. Pored koncepata koji su bili deo kontinuiranog programa radilo se na integraciji osnovnih načela programa početne obuke i aktivnosti u okviru

istraživanja i publikacija, uključujući ostale aktivnosti za administrativno i tužilačko osoblje kao i za upravljanje sudovima i tužilaštvima, za sudije porotnike i aktivnosti putem platforme za učenje na daljinu.

U nastavku su obuhvaćene teme koje su predložene od strane partnera Akademije i istovremeno u programu su integrisane zakonodavne izmene i zahtevi strateških dokumenata.

Učesnici ove radionice bili su osoblje iz Programskog odeljenja.



Sastanak Programskog saveta Akademije Pravde

20. novembra 2019. godine na Akademiji Pravde održan je sledeći sastanak Programskog saveta AD.

Glavna tema razgovora na ovom sastanku bila je rasprava i pregled nacrtu Programa obuke za 2020. godinu.

Članovi Programskog saveta razgovarali su o strukturi i sadržaju Programa obuke 2020, te-

mama uključenim u program, trajanju treninga i drugim važnim pitanjima za implementaciju ovog programa obuke.

Nakon razmatranja tema ovog programa, Programsko vijeće je preporučilo da se Program obuke za 2019. godinu podnese Upravnom savetu na odobrenje, sa prijedlozima za uključivanje nekih dodatnih tema.



Seminar o Energetskom Pravu

Dana 21. i 22. novembra 2019. godine u Skoplje, Severna Makedonija, na poziv Akademije za sudije i tužioce Severne Makedonije i uz podršku Sekretarijata Evropske Energetske Zajednice, održan je prvi sastanak i seminar ne temu 'Energetsko pravo'.

Cilj seminara je bio spoznaja i podizanje svesti o zakonodavstvu Evropske Unije u oblasti energetike, životne sredine i šire, i integracija ovog zakonodavstva u nastavni plan i program za obuku sudija, posebno sudije iz građanske i upravne oblasti.

Tokom seminara razmatrano je značaj i razvoj na evropskoj sceni i naporima zemalja koje su u procesu evro integracija u potpunom usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, i s tim u vezi i u oblasti en-

ergetike. Posebna pažnja posvećena je i uključivanju obuke sudija o Energetskom pravo, životnoj sredini i konkurenciji koje su od važnosti za brz razvoj zemalja koje teže članstvu.

Seminaru su prisustvovali predstavnici Pravnosudnih Akademija iz Srbije, Crne Gore, Gruzije, Moldavije, Kosova i Albanije, kao i Predsednik Ustavnog suda, Predsednik Regulatorne Komisije, Predsednik Komisije za zaštitu konkurencije, sudije Ustavnog suda, sudije Upravnog suda u Skoplju, sudije Građanskog suda u Skoplju, advokati, profesori pravnih fakulteta Severne Makedonije, kao i predstavnici drugih relevantnih institucija.



Sastanak Upravnog Saveta Akademije



Priština, dana 27 novembra 2019 na Akademiji Pravde održan je šesti sastanak za ovu godinu, dok je dvadeseti ovog sastava Upravnog Saveta Akademije Pravde, kojim je predsedavao predsednik Upravnog Saveta, g. Alekander Lumezi, Glavni Državni Tužilac.

Svrha ovog sastanka bila je razmatranje i odobravanje Programa Obuke AP za 2020, razmatranje Pravilnika o Trenerima i Mentorima AP, izbor Izvršnog Direktora AP i druga pitanja u okviru mandata Akademije.

Prema dnevnom redu utvrđenom za ovaj sastanak, članovi Upravnog Saveta su prvo odobrili zapisnik sa prethodnog sastanka, a zatim razmatrali i odobrili Program Obuke za 2020 i Pravilnik za Trenere i Mentore Akademije Pravde.

Na zahtev Ministarstva Pravde odobreno je uključivanje državnih advokata u obuci koju pruža Akademija Pravde za sudije, sa posebnim naglaskom na obuku u krivičnom, građanskom i administrativnom području.

Zatim je Upravni Savet, prema dnevnom redu, nastavio sa postupkom izbora Direktora, u čijem postupku su bila tri kandidata koja je preporučila Komisija za izbor. Glasanju su prisustvovali svi članovi Upravnog Saveta koji su jednoglasno glasali za prvog kandidata, koji je imao više bodova od druga dva kandidata. Dakle, glasanjem za Izvršnog Direktora Akad-



emije Pravde, izabran je g. Enver Fejzullahu.

Na ovom sastanku Upravni Savet je razmatralo i druga pitanja koje se zalažu za pravilno funkcionisanje rada Akademije Pravde, u okviru njenih ovlašćenja i zakonskog mandata.

<https://ad.rks-gov.net>

**Adresa: Lagja e Spitalit
Ul. "Muharrem Fejza" b.b.
Pristina, Republika Kosova**

**Tel: + 381 38 200 18 660
E-mail: infoad@rks-gov.net**